

Johan Sebastian Welhaven

I Kivledal

I Kivledal, under bjergeli,
var jevnet en vei til kirke,
men oppe i lien smuttet en sti
inn under de tette birke.
På veien drog folket til sang og bønn,
på stien gikk bjergets møer i lønn, –
og solen spilte i morgenstunden
på kirkens tak og på birkelunden.

mø: ungjente; **i lønn:** skjult

Mens sangen hørtes i kirkekor,
bak løvet møene sade,
inntil Herr Peder i Sillejord
steg frem på sitt talerstade.
Da vandret de opp i den frie ur
og blåste en slått på horn og på lur;
det klang så fullt gjennom lundesalen,
det klang så søtt gjennom kirken i dalen.

Herr Peder: her: presten

talerstade: prekestolen

Hver bjergehall og hver li der var
gav bevende klang tilbake,
den hele dal lå tindrende klar
i toner av lyst og klage.
Da sprang der blomster av kratt og tjørn
da hvilte i luften den sterke ørn,
og vinden turde ei løvet røre,
og hvert et blad var et lyttende øre.

bevende: skjelvende

tjørn: busk

Det var Herr Peder, den lærde prest
han hadde så stam en tunge;
han hevet sin røst som han kunne best,
da tonene hørtes runge;

stam en tunge: stammet

men ingen så opp, og ingen gav akt,
men alle grepes av tonenes makt, –
og alle gikk ut, som i kirken vare,
Herr Peder til sist bak sin sogneskare.

gav akt: la merke til

vare: var (flertall)

sogneskare: menighet

Så stanset folket i solens glans,
og stirret fortapt mot fjellet;
med smil og tårer, med sinn og sans,
de lyttet til toneveldet.
Og blomstene spredte så sterk en duft,
og ørnen svam i den klare luft,
hvert blick var spent og hver leppe bunden,
til tonenes siste klang var svunden.

svam: svømte

svunden: forsvunnet

Da meldte Herr Peder sin kirkeflokk,
der stod med duggede kinner:
«Nu har jeg manet i sten og stokk
de kaklende jettekvinner.»
Men tonene banet seg selv en vei,
og folket i dalen glemte dem ei;
fra bjelkehus og fra lundesalen
de høres ennu gjennom kirkedalen.

manet: tryllet

jettekvinner: trollkvinner

Fra Halvhundrede Digte, 1848

Spørsmål

1. Hvilke nasjonalromantiske trekk finner vi i diktet?
2. Hvem er de tre kvinnene som blåser i lur?
3. Hvordan tolker du siste vers?
4. Hvilket inntrykk gir diktet sammenlignet med sagnet «Kivlemøyane» (tekstsamlingen s. 90)?